

บทที่ 2

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือหลักที่ใช้ในการทดลอง

2.1.1 เครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิ (controlled environmental incubator shaker)

แบบ reciprocal ของบริษัท New Brunswick Scientific Co, U.S.A.

2.1.2 เครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยน้ำ (water bath shaker) แบบ reciprocal รุ่น

1068 ของบริษัท Grosellschaft fur labortechnik (GEL), Germany

2.1.3 ตู้บ่มควบคุมอุณหภูมิ (incubator) ของบริษัท Memmert, Germany

2.1.4 อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (water bath) ของบริษัท Memmert, Germany

2.1.5 เครื่องนึ่งอบฆ่าเชื้อ (autoclave) ของบริษัท Kokusan, Japan

2.1.6 เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง (pH meter) รุ่น cyberscan2000 ของบริษัท Eutech

Cybernetics, Singapore

2.1.7 เครื่องขังรุ่น A200S ของบริษัท Forma Scientific, U.S.A.; รุ่น PB3002 ของ

บริษัท METTLER TOLEDO, Swizerland

2.1.8 เครื่องปั่นเหวี่ยง (centrifuge)

2.1.8.1 เครื่องปั่นเหวี่ยงชนิดควบคุมอุณหภูมิได้ (refrigerated centrifuge) รุ่น

1920 ของบริษัท Kubota, Japan

2.1.8.2 เครื่องปั่นเหวี่ยงขนาดเล็ก (microcentrifuge) รุ่น 1120 ของบริษัท

Kubota, Japan

2.1.9 ตู้เขี่ยเชื้อแบบ Laminar flow ของบริษัท Lab Service, Thailand

2.1.10 ตู้แช่แข็งจุดเยือกแข็งต่ำ อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส รุ่น F0535 ของบริษัท

Sanyo Electric Co., Ltd., Japan

2.1.11 ตู้แช่แข็งจุดเยือกแข็งต่ำ อุณหภูมิ -70 องศาเซลเซียส ของ Forma Scientific,

U.S.A.

2.1.12 ชุดเครื่องมือทำอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิส (agarose gel electrophoresis)

2.1.12.1 เครื่องกำเนิดไฟฟ้ารุ่น 2301 microdrive 1 ของบริษัท LKB, Sweden

2.1.12.2 เจลแชมเบอร์ (gel chamber) พร้อมอุปกรณ์เตรียมอะกาโรสเจล
ของ Mupid, Japan

2.1.13 เครื่องผสมสาร (vortex genie) รุ่น K-550-GE ของ Scientific Industries, U.S.A.

2.1.14 เครื่องกำเนิดแสงอัลตราไวโอเล็ต (UV transilluminator) รุ่น 3-3602 ของ
บริษัท Fotodyne, U.S.A.

2.1.15 เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสง visible (spectrophotometer) รุ่น spectronic 21
ของ Bausch and Lomb, U.S.A.

2.1.16 เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสง UV (UV/VIS spectrophotometer) รุ่น UV 160 A
ของบริษัท Shimadzu., Japan

2.1.17 เครื่อง Gene Pulser II Electroporation System ของ Bio-Rad Laboratories,
Canada

2.1.18 อุปกรณ์สำหรับถ่ายภาพ

กล้องถ่ายภาพรุ่น FM-2 ของบริษัท Nikon, Japan

แผ่นกรองแสงสีแดง (filter)

ฟิล์มขาว-ดำ ความไวแสง 400 (Tmax400)

2.2 เคมีภัณฑ์

2.2.1 สารเคมี

สารเคมีทุกชนิดที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นเกรดเพื่อการวิเคราะห์ (Analytical grade)

2.2.2 เอนไซม์

เรสทริคชันเอนไซม์และเอนไซม์ที่ใช้ในการโคลนนิ่งของบริษัท Promega
Co., U.S.A. และ BRL, Inc., U.S.A.

เอนไซม์ T4 DNA ligase ของบริษัท New England Biolabs, Inc., U.S.A.

เอนไซม์ไลโซไซม์ (Lysozyme) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

เอนไซม์อาร์เอ็นเอส (RNase) โปรเนส (Pronase) และ โปรตีนเอส เค
(Proteinase K) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

2.2.3 4-methylumbelliferyl-7- β -D-xyloside (MUX) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

2.2.4 พารา-ไนโตรฟีนอล-บีตา-ดี-ไซโลไพราโนไซด์ (p-nitrophenyl- β -D-
xylopyranoside) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

2.2.5 ไซแดน (xylan from birchwood) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

2.2.6 อะลูมินา (alumina) ของบริษัท Sigma, U.S.A.

2.2.7 ชุดแยกพลาสมิดปริมาณน้อย (QIAprep Spin Plasmid Kit) ของบริษัท QIAGEN GmbH, Germany

2.2.8 ชุดแยกพลาสมิดปริมาณมาก (QIAGEN Plasmid Midi Kit) ของบริษัท QIAGEN GmbH, Germany

2.2.9 ชุดแยกแอมป์ดีเอ็นเอจากเจล (QIAquick Gel Extraction Kit) ของบริษัท QIAGEN GmbH, Germany

2.3 เชื้อจุลินทรีย์และพลาสมิด

2.3.1 เชื้อจุลินทรีย์

2.3.1.1 *Streptomyces* sp. CH7 ซึ่งคัดเลือกได้จากแหล่งดินในประเทศไทย และมีแอกติวิตีของเอนไซม์บีตา-ไซโลติเนสสูง คัดเลือกและศึกษาโดย สุมาลี อังใจธรรม (2539)

2.3.1.2 *Escherichia coli* DH5 α

2.3.2 พลาสมิด

2.3.2.1 pUC18

2.3.2.2 pUC19

รายละเอียดพลาสมิดทั้ง 2 แสดงในภาคผนวก ง.

2.4 การเตรียมและเก็บรักษาสปอร์จาก *Streptomyces* sp. CH7

ขีด (streak) สปอร์หรือไมซีเลียของเชื้อลงบนอาหารแข็งสูตร MS (ภาคผนวก ก.) นำไปบ่มที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ประมาณ 7 วัน หรือจนกระทั่งสปอร์เปลี่ยนเป็นสีเทาเข้ม เติมน้ำกลั่นปราศจากเชื้อ 3-5 มิลลิลิตร ใช้ลูป (loop) ขนาดเบาๆ ให้สปอร์หลุด กรองสปอร์ที่แขวนลอยอยู่ในน้ำกลั่นด้วยชุดกรอง (ภาคผนวก ค.) นำสปอร์แขวนลอยที่ได้มาปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 3,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 10 นาที เทส่วนน้ำใสทิ้ง ปั่นล้างด้วยน้ำกลั่นปราศจากเชื้อ 2 ครั้ง แขนงลอยสปอร์ที่ได้ใน 20 เปอร์เซ็นต์ (ปริมาตรต่อปริมาตร) ของกลีเซอรอลในน้ำกลั่น โดยให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายของสปอร์แขวนลอยเป็น 10^8 - 10^9 สปอร์ต่อมิลลิลิตร เก็บรักษาไว้ที่ตู้แช่แข็งอุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส

2.5 การเลี้ยงและการเก็บรักษาเซลล์ *Streptomyces* sp. CH7

นำสปอร์แขวนลอยที่ได้จากข้อ 2.4 ปริมาตร 50 ไมโครลิตร มาเพาะลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว TSB 50 มิลลิลิตร ที่บรรจุในขวดรูปกรวยที่มีขดลวดสปริง (ภาคผนวก ก.) บ่มในเครื่องเขย่าแบบ reciprocal ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลาประมาณ 2 วัน ปั่นเหวี่ยงเก็บเซลล์โดยใช้เครื่องปั่นเหวี่ยงชนิดควบคุมอุณหภูมิที่ 4 องศาเซลเซียส ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 10 นาที ปั่นล้างเซลล์ด้วยน้ำกลั่น 1 ครั้ง และปั่นล้างด้วยสารละลายซูโครสเข้มข้น 10.3 เปอร์เซ็นต์ 2 ครั้ง แบ่งเก็บเซลล์ที่ได้ปริมาตร 1 มิลลิลิตรต่อหลอด เก็บรักษาเซลล์ไว้ที่ตู้แช่แข็งอุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส

2.6 การเตรียม *E. coli* DH5 α เพื่อใช้เป็นเซลล์เข้าบ้านสำหรับการทรานสฟอร์มโคยวิธียูเทคโทรพอเรชัน (Bio-Rad Laboratories, 1993)

ซัดแยกเชื้อ *E. coli* DH5 α ลงบนผิวหน้าอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งสูตร LB (ภาคผนวก ก.) บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ข้ามคืน ถ่ายโคโลนีเดี่ยวของเชื้อที่ได้ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB (ภาคผนวก ก.) ปริมาตร 5 มิลลิลิตร นำไปบ่มในเครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ความเร็ว 200 รอบต่อนาที ข้ามคืน ถ่ายเซลล์ที่เตรียมได้ 3 มิลลิลิตร ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตรเดิมปริมาตร 50 มิลลิลิตร นำไปบ่มที่สภาวะเดิม จนกระทั่งสามารถวัดค่าความขุ่นของเซลล์ที่ OD₆₀₀ ได้ประมาณ 0.5 ปั่นเหวี่ยงที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5 นาที เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง ปั่นล้างที่สภาวะเดิมด้วยน้ำกลั่นปราศจากเชื้อปริมาตร 5 มิลลิลิตร 1 ครั้ง และกลีเซอรอลเข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 5 มิลลิลิตร 2 ครั้ง ตามลำดับ เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง เดิมกลีเซอรอลเข้มข้นเท่าเดิมปริมาตร 200 ไมโครลิตร เขย่าให้เซลล์กระจาย แบ่งเก็บเซลล์ใส่หลอดไมโครพิพิจความจุ 1.5 มิลลิลิตร หลอดละ 40 ไมโครลิตร นำไปทำยูเทคโทรพอเรชันทันทีหรือเก็บไว้ที่ตู้แช่แข็งอุณหภูมิ -70 องศาเซลเซียส

2.7 การสกัดดีเอ็นเอ

2.7.1 การสกัดโครโมโซมอดิเอ็นเอจาก *Streptomyces* sp. CH7 ตามวิธีของ Birch และ Cullum (1985)

เตรียมสารละลายไอโซไซม์ 5 มิลลิตร (ภาคผนวก ข.) ที่มีไอโซไซม์ผสมให้
 ได้ความเข้มข้นสุดท้าย 2 มิลลิกรัมต่อมิลลิตร เติมนลงในเซตต์ 1 หลอดที่เตรียมได้จาก
 ข้อ 2.5 บ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ใช้ปิเปตดูดสารละลายขึ้นลงเบาๆ
 ระหว่างการบ่ม 4-5 ครั้ง ที่เวลา 15 นาที และ 30 นาที แล้วบ่มต่อจนกระทั่งครบ 1 ชั่วโมง
 เติมนสารละลายโปรเนส (ภาคผนวก ข.) ปริมาตร 0.5 มิลลิตร ผสมให้เข้ากันโดยการกลับ
 หลอดเบาๆ บ่มต่อที่สภาวะเดิมอีก 5 นาที เติมนสารละลาย SDS เข้มข้น 10% ปริมาตร 0.55
 มิลลิตร ผสมให้เข้ากันโดยการกลับหลอดเบาๆ บ่มต่อที่สภาวะเดิมจนกระทั่งสารละลาย
 ในหลอดใสและหนืด เติมนสารละลายโซเดียมคลอไรด์เข้มข้น 5 โมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้น
 สุดท้ายเป็น 0.1 โมลาร์ ผสมให้เข้ากันโดยการกลับหลอดเบาๆ เติมนสารละลายฟีนอล-
 คลอโรฟอร์มที่อิ่มตัวในบัฟเฟอร์ TE (ภาคผนวก ข.) กลับหลอดเบาๆ เป็นเวลา 10 นาที
 นำไปปั่นเหวี่ยงที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็ว 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 25 นาที
 ดูดส่วนน้ำใสชั้นบนใส่หลอดแก้วฝาเกลียว เติมนไอโซโทรพานอล ปริมาตร 3 ใน 4 เท่าของ
 ปริมาตรสารละลายทั้งหมด ผสมให้เข้ากันโดยการกลับหลอดเบาๆ จนได้ตะกอนเป็น
 สายไขของโครโมโซมอดิเอ็นเอ ใช้พาสเจอร์ปิเปต (pasture pipette) ที่หลอดปลายเปิด
 สนิทเกี่ยวสายไขดีเอ็นเอขึ้นมาด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล ตั้งทิ้งไว้ให้แห้ง
 แวนดอยดีเอ็นเอที่ได้ในบัฟเฟอร์ TE ปริมาตร 5 มิลลิตร เติมนสารละลายอาร์เอ็นเอส
 เข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิตร ปริมาตร 5 ไมโครลิตร บ่มโดยเขย่าเบาๆ ในอ่างน้ำที่
 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ข้ามคืน เติมนสารละลาย SDS เข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร
 0.5 มิลลิตร เติมนสารละลายโซเดียมคลอไรด์เข้มข้น 5 โมลาร์ ปริมาตร 0.55 มิลลิตร
 นำสารละลายที่ได้ไปผ่านชั้นคอนติมนสารละลายฟีนอล-คลอโรฟอร์ม จนถึงชั้นคอน
 ตกตะกอนดีเอ็นเอและทำให้แห้งอีกครั้ง นำดีเอ็นเอที่ได้มาแวนดอยในบัฟเฟอร์ TE แล้ว
 เก็บไว้ที่ตู้เย็นอุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

2.7.2 การสกัดพลาสมิดหรือรีคอมมิแนนท์พลาสมิดจาก *E. coli* DH5 α

2.7.2.1 การสกัดพลาสมิดหรือรีคอมมิแนนท์พลาสมิดปริมาณน้อย (Maniatis et al., 1982)

เลี้ยงเชื้อ *E. coli* DH5 α ที่มีพลาสมิดพาหะ pUC18, pUC19 หรือ พลาสมิดลูกผสม บนอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งสูตร LB ที่มียาปฏิชีวนะแอมพิซิซิลิน ความเข้มข้นสุดท้าย 50 ถึง 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (ภาคผนวก ก.) โดยซึบเชื้อลงบนผิวหน้าอาหาร บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ถ่ายโคโลนีเดี่ยวลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB ที่มียาปฏิชีวนะตามสูตรเดิม ปริมาตร 5 มิลลิลิตร บ่มบนเครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลาข้ามคืน ถ่ายเชื้อปริมาณ 1.5 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดไมโครพิพซ์ ปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 2 นาที เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง นำตะกอนเซลล์ที่ได้มาเติมสารละลาย I (ภาคผนวก ข.) 100 ไมโครลิตร เขย่าให้เซลล์กระจายตัวสม่ำเสมอ เติมน้ำเกลือ II (ภาคผนวก ข.) ที่เตรียมใหม่ 200 ไมโครลิตร กัดหลอดเบาๆ 2-3 ครั้ง ตั้งไว้ในอ่างน้ำแข็ง เติมน้ำเกลือ III (ภาคผนวก ข.) ที่เย็น 150 ไมโครลิตร กัดหลอดเบาๆ 2-3 ครั้ง ตั้งบ่มในอ่างน้ำแข็ง 3-5 นาที นำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 12,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5 นาที ลูกล้วนน้ำใสมาประมาณ 400 ไมโครลิตร ผสมเข้ากับ 95 เปอร์เซ็นต์เอทานอล ปริมาตร 2 เท่าของสารละลายที่ได้ ตั้งไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส ประมาณครึ่งชั่วโมง ปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 12,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 15 นาที ปั่นล้างตะกอนด้วย 70 เปอร์เซ็นต์เอทานอล 500 ไมโครลิตร 2 ครั้งที่สภาวะเดิม เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง วางไว้ให้แห้ง แวนดอยตะกอนดีเอ็นเอที่ได้ด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ TE เก็บสารละลายดีเอ็นเอในตู้แช่แข็งอุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส

2.7.2.2 การสกัดพลาสมิดหรือรีคอมมิแนนท์พลาสมิดปริมาณมากด้วยชุดแยกพลาสมิด QIAGEN Plasmid Midi Kit

เลี้ยงเชื้อ *E. coli* ที่มีพลาสมิดหรือรีคอมมิแนนท์พลาสมิดบนอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งสูตร LB ที่มียาปฏิชีวนะแอมพิซิซิลิน ความเข้มข้นสุดท้าย 50 ถึง 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ถ่ายโคโลนีเดี่ยวลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว LB ที่มียาปฏิชีวนะตามสูตรเดิม ปริมาตร 2-5 มิลลิลิตร บ่มบนเครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลาประมาณ 8 ชั่วโมง ถ่ายเซลล์ที่ได้ปริมาณ 0.75 มิลลิลิตร ลงในอาหาร

เลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB ที่มียาปฏิชีวนะตามสูตรเคมีปริมาตร 25 มิลลิลิตร บ่มที่สภาวะเดิม เป็นเวลา 12-16 ชั่วโมง หรือจนกระทั่งวัดค่าความขุ่นของเซลล์ที่ OD_{600} ได้ประมาณ 1-1.5 ปั่นเหวี่ยงเก็บเซลล์ที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5 นาที ละลายเซลล์ที่ได้ด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ P1 ปริมาตร 4 มิลลิลิตร เติมสารละลายบัฟเฟอร์ P2 ปริมาตร 4 มิลลิลิตร กลับหลอดเบาๆ 5-6 ครั้ง วางไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 5 นาที เติมสารละลายบัฟเฟอร์ P3 ที่เย็น 4 มิลลิลิตร กลับหลอดเบาๆทันที 5-6 ครั้ง บ่มไว้ในอ่าง น้ำแข็งเป็นเวลา 15-20 นาที ปั่นเหวี่ยงที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็วมากกว่าหรือ เท่ากับ 12,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 30 นาที นำส่วนน้ำใสมาปั่นเหวี่ยงซ้ำที่สภาวะเดิม เป็นเวลา 15 นาที เตรียมคอดัมน์โดยเติมสารละลายบัฟเฟอร์ QBT ปริมาตร 4 มิลลิลิตร ผ่านคอดัมน์ ฉ่างคอดัมน์ด้วยการเติมสารละลายบัฟเฟอร์ QC 10 มิลลิลิตร ผ่านคอดัมน์ 2 ครั้ง นำส่วนน้ำใสทั้งหมดที่ได้หลังจากการปั่นเหวี่ยงมาเติมให้ผ่านคอดัมน์ นำคอดัมน์มา วางใส่ในหลอดเซนตริฟิวจ์ความจุ 10 มิลลิลิตร ฆะพลาสมิดด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ QF ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ตกตะกอนพลาสมิดด้วยไอโซโพรพานอลปริมาตร 3.5 มิลลิลิตร ปั่นเหวี่ยงที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็ว 9,500 รอบต่อนาที เป็นเวลา 30 นาที ปั่นล้างพลาสมิดด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล 2 ครั้งที่สภาวะเดิม ตั้งทิ้งไว้ ให้แห้ง แวนดอลพลาสมิดด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ TE ปริมาตร 0.5 มิลลิลิตร

ตรวจสอบผลและวัดความเข้มข้นของดีเอ็นเอโดยวิธีอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิส เก็บพลาสมิดที่ได้ไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส

2.8 การหาความเข้มข้นและขนาดของดีเอ็นเอโดยวิธีอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิส

เทสารละลายอะกาโรสเข้มข้น 0.7 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ในสภาพหลอมเหลว ที่อุณหภูมิประมาณ 45 องศาเซลเซียส ลงในแบบพิมพ์ที่มีหัวเข็มอยู่ ปล่อยให้เจดแข็งตัว คึงหัวออก นำเจดมาวางในถาดรองสำหรับทำอิเล็กโทรโฟรีซิส เทบัฟเฟอร์ TAE (ภาคผนวก ข.) ลงไปให้ท่วมเจด นำดีเอ็นเอที่แวนดอลอยู่ในบัฟเฟอร์ TE มาผสมกับสติดิคาตาม (ภาคผนวก ข.) ในอัตราส่วน 4:1 โดยปริมาตร หยดสารผสมที่ได้ลงในหลุมเจด หยดแลมปีดา ดีเอ็นเอซึ่งถูกย่อยด้วยเรสทริกชันเอนไซม์ *HindIII* และรู้ความเข้มข้นแน่นอนลงในหลุมเจดเพื่อใช้เป็นจีนดีเอ็นเอมาตรฐานในการเปรียบเทียบขนาดและความเข้มข้นของดีเอ็นเอที่นำมาทดสอบ ให้กระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์คงที่ 100 โวลต์ เพื่อทำอิเล็กโทรโฟรีซิส จนกระทั่งสติดิคาตามเคลื่อนที่มาเกือบสุดขอบอีกด้านของเจด ย้อมสีดีเอ็นเอโดยแช่แผ่นเจด

ที่ผ่านการทำอิเล็กโทรโฟรีซิสลงในสารละลายเอทิลีอิม โบรไมด์ที่มีความเข้มข้นสุดท้าย 0.5 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (ภาคผนวก ข.) เป็นเวลาประมาณ 15 นาที แล้วล้างด้วยน้ำ นำแผ่นเจลมาวางบนเครื่องกำเนิดแสงอัลตราไวโอเล็ต เปิดเครื่องให้แสงอัลตราไวโอเล็ตที่ความยาวคลื่น 360 นาโนเมตรส่องผ่าน เปรียบเทียบขนาดและความเข้มของการเรืองแสงของแถบดีเอ็นเอที่นำมาทดสอบกับแถบปีศาจดีเอ็นเอเพื่อหาขนาดและความเข้มข้นของดีเอ็นเอ บันทึกผลการทดลองด้วยการถ่ายภาพผ่านแผ่นกรองสีแดง (red filter) โดยใช้ฟิล์มขาว-ดำ และความไวแสง 400

การหาความเข้มข้นและความบริสุทธิ์ของดีเอ็นเอปริมาณมากสามารถทำได้อีกวิธีหนึ่งคือใช้วิธีอัลตราไวโอเล็ตแอบซอร์บชันสเปกโตรสโคปี (Ultraviolet Absorbance Spectroscopy) โดยนำสารละลายดีเอ็นเอไปวัดการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 260 และ 280 นาโนเมตร (A_{260} และ A_{280}) คำนวณค่า A_{260}/A_{280} โดยถ้าได้ค่าเท่ากับ 1.80 แสดงว่าดีเอ็นเอที่ได้บริสุทธิ์ ในกรณีที่ค่าสูงกว่า 1.80 และเกือบใกล้ 2.00 แสดงว่ามีอาร์เอ็นเอ (RNA) ปนอยู่มาก ในกรณีที่ค่าต่ำกว่า 1.80 แสดงว่าดีเอ็นเอนั้นไม่บริสุทธิ์ มีโปรตีนหรือฟีนอลปนเปื้อนอยู่ (Maniatis et al., 1982)

การคำนวณความเข้มข้นของดีเอ็นเอทำได้โดยเทียบค่าการดูดกลืนแสงที่ A_{260} มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อสารละลายดีเอ็นเอมีความเข้มข้นเป็น 50 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (Maniatis et al., 1982)

2.9 การเตรียมชิ้นส่วนดีเอ็นเอโดยการตัดด้วยเอนไซม์

2.9.1 การเตรียมชิ้นโครโมโซมดีเอ็นเอโดยการย่อยแบบกึ่งสมบูรณ์

นำโครโมโซมดีเอ็นเอที่เตรียมได้จากข้อ 2.7.1 เข้มข้น 5 ไมโครกรัม ในปริมาตรไม่เกิน 100 ไมโครลิตรมาเติมลงในส่วนผสมของปฏิกิริยาที่ประกอบด้วยสารละลายบัฟเฟอร์สำหรับเอนไซม์ *Sau3AI* ปริมาตรตามที่บริษัทผู้ผลิตกำหนด เติมบัฟเฟอร์ทริส-ไฮโดรคลอไรด์ (Tris-HCl) ที่มีค่าความเป็นกรดค่า 7.5 เข้มข้น 10 มิลลิโมลาร์ ให้ได้ปริมาตรสุดท้ายของสารละลายทั้งหมดเท่ากับ 110 ไมโครลิตร แบ่งใส่หลอดที่ 1 ปริมาตร 20 ไมโครลิตร และแบ่งใส่หลอดที่ 2 ถึงหลอดที่ 8 หลอดละ 10 ไมโครลิตร เติมเอนไซม์ *Sau3AI* ความเข้มข้น 4 หน่วย ลงในหลอดที่ 1 ผสมอย่างรวดเร็ว จุกสารในหลอดที่ 1 ปริมาตร 10 ไมโครลิตร ผสมลงในหลอดที่ 2 อย่างรวดเร็ว แล้วจุกสารในหลอดที่ 2 ปริมาตร 10 ไมโครลิตร ผสมลงในหลอดที่ 3 และทำเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ จนถึง

หลอดที่ 8 นำหลอดทั้งหมดไปบ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ผสมสัณฐานแล้วนำไปทำอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิสเปรียบเทียบกับแถบปาลาคีเอ็นเอ เลือกอัตราส่วนระหว่างความเข้มข้นของดีเอ็นเอและเอนไซม์ที่เหมาะสมต่อการย่อยดีเอ็นเอให้ได้ชิ้นส่วนดีเอ็นเอขนาดที่ต้องการมากที่สุดเพื่อนำไปเตรียมในปริมาณมากต่อไป

การเตรียมชิ้นส่วนของดีเอ็นเอในปริมาณมากทำได้โดยเพิ่มความเข้มข้นของดีเอ็นเอและปริมาณเอนไซม์ในอัตราส่วนที่เหมาะสมที่ได้ทดสอบไว้ข้างต้น ทำอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิส ย้อมด้วยสารละลายเอทิลเดียมโบรไมด์และนำไปตรวจดูภายใต้แสงอัลตราไวโอเล็ต ตัดเฉพาะแถบที่มีดีเอ็นเอที่ต้องการมาชะออกด้วยวิธีไลอะไลซิสในดูจโคอะไลซ์ ลูคสารละลายที่ได้มาสกัดเอทิลเดียมโบรไมด์ออกโดยเติมบิวทานอล (butanol) ลงไปปริมาตร 2 เท่า กลับหลอดเบาๆ นำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 12,000 รอบต่อนาทีเป็นเวลา 2 นาที นำสารละลายใสส่วนล่างมาสกัดด้วยบิวทานอลซ้ำอีก 2-3 ครั้ง ตรวจดูผลภายใต้แสงอัลตราไวโอเล็ตจนกระทั่งไม่พบการเรืองแสงสีส้มของเอทิลเดียมโบรไมด์ เติมสารละลายโซเดียมคลอไรด์เข้มข้น 5 โมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 0.1 โมลาร์ ตกตะกอนด้วย 95 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล และปั่นล้างด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล วางไว้ให้แห้ง แฉวนลอยดีเอ็นเอที่ได้ด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ TE และนำไปทำให้บริสุทธิ์ซ้ำอีกครั้งด้วยชุด QIAprep Spin Plasmid Kit ตามวิธีที่กล่าวในข้อ 2.9.3.1

2.9.2 การเตรียมพลาสมิดพาหะ

นำพลาสมิดพาหะ pUC18 หรือ pUC19 มาตัดแบบสมบูรณ์ด้วยเรสทริกชันเอนไซม์ที่เหมาะสม โดยใช้ส่วนผสมของปฏิกิริยาและสภาวะการบ่มตามที่บริษัทผู้ผลิตกำหนด ตรวจสอบการย่อยด้วยการทำอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟรีซิส นำพลาสมิดที่ได้จากการตัดมาทำให้บริสุทธิ์ด้วยชุด QIAquick Gel Extraction Kit ตามวิธีที่กล่าวในข้อ 2.9.3.2 แล้วกำจัดหมู่ฟอสเฟตที่ปลาย 5' ด้วยเอนไซม์ Calf Intestinal Alkaline Phosphatase (CIAP) จากบริษัท Promega Co., U.S.A. โดยนำชิ้นพลาสมิดพาหะที่ได้มา 6 ไมโครกรัม ในปริมาตรประมาณ 40 ไมโครลิตร ผสมกับ 3 ไมโครลิตร ของสารละลายบัฟเฟอร์สำหรับ CIAP ที่เข้มข้น 0.10 หน่วยต่อปลายฟอสเฟตทั้ง 2 ข้างของดีเอ็นเอที่เข้มข้น 1 พิโกโมล ปริมาตร 3 ไมโครลิตร นำไปบ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ปรับอุณหภูมิเป็น 56 องศาเซลเซียส แล้วบ่มต่อ 20 นาที นำมาวางไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง เติมสารละลาย CIAP ที่ความเข้มข้นเดิมอีก 3 ไมโครลิตร บ่มที่สภาวะ

และอุณหภูมิเดิมอีกครั้ง เติมน้ำตาลละลายสำหรับหยุดปฏิกิริยาของ CIAP (ภาคผนวก ข.) ปริมาตร 300 ไมโครลิตร บั่นผสมให้เข้ากัน เติมน้ำตาลละลายโปรตีนเอส เค (Proteinase K) เข้มข้น 5 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ปริมาตร 6 ไมโครลิตร และเติมแคลเซียมคลอไรด์ (CaCl_2) เข้มข้น 100 มิลลิโมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายในปฏิกิริยาเท่ากับ 5 มิลลิโมลาร์ นำไปบ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เติมน้ำตาลละลายฟีนอล-คลอโรฟอร์ม (ภาคผนวก ข.) ปริมาตรเท่าตัว นำไปปั่นที่ความเร็ว 12,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 10 นาที ลูกระบายใสชั้นบนมาใส่หลอดไมโครพิวจ์หลอดใหม่ เติมน้ำตาลละลายโซเดียมอะซิเตตเข้มข้น 3 โมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 0.1 โมลาร์ ตกตะกอนดีเอ็นเอด้วย 95 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล และบั่นล้างด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล 2 ครั้ง นำไปวางไว้ให้แห้ง ละลายทาลาสมิกทีเตรียมได้ด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ TE ตรวจสอบผลและคำนวณความเข้มข้นโดยการทำอะกาโรสเจลอิเล็กโทรโฟริซิส

2.9.3 การแยกชิ้นดีเอ็นเอที่ต้องการด้วยชุดแยกชิ้นดีเอ็นเอ

2.9.3.1 การแยกเอารีนโคร โมโซมอดีเอ็นเอด้วยชุด QIAprep Spin Plasmid

Kit

ตกตะกอนดีเอ็นเอที่ผ่านการตัดด้วยเอนไซม์รีสทริกชันเอนไซม์โดยคำนวณความเข้มข้นดีเอ็นเอให้ได้ประมาณ 10 ไมโครกรัม บั่นล้างด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล 2 ครั้ง วางทิ้งไว้ให้แห้ง ละลายตะกอนดีเอ็นเอด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ QG ปริมาตร 150 ไมโครลิตร เติมน้ำโซโทรทานอล 150 ไมโครลิตร กัดหลอดเบาๆ ลูกระบายหรือเทสารละลายทั้งหมดลงในคอลัมน์ที่รองรับด้วยหลอดขนาดความจุ 2 มิลลิลิตร นำไปปั่นที่ความเร็วประมาณ 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 1 นาที ทิ้งส่วนน้ำในหลอดที่รองรับ ล้างคอลัมน์ด้วยการเติมน้ำบัฟเฟอร์ PE ปริมาตร 750 ไมโครลิตร ตั้งทิ้งไว้ 2-5 นาที บั่นที่ความเร็วประมาณ 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 1 นาที ทิ้งส่วนน้ำในหลอดที่รองรับ นำไปปั่นที่สถานะเดิมอีกครั้ง นำเฉพาะคอลัมน์มาใส่ลงในหลอดไมโครพิวจ์ความจุ 1.5 มิลลิลิตร ละลายดีเอ็นเอให้ผ่านคอลัมน์ลงในหลอดไมโครพิวจ์ โดยใส่สารละลาย TE 50 ไมโครลิตร ลงไปตรงกลางคอลัมน์ ตั้งทิ้งไว้ประมาณ 3 นาที นำไปปั่นที่ความเร็วประมาณ 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 1 นาที ตรวจสอบและวัดความเข้มข้นดีเอ็นเอด้วยการทำอิเล็กโทรโฟริซิส เก็บสารละลายดีเอ็นเอไว้ที่ -20 องศาเซลเซียส

ในกรณีที่ได้อีเอ็นเอปริมาณน้อยให้ทำซ้ำโดยดูสารละลายอีเอ็นเอที่ได้จากหลอดไมโครพิวจ์ผ่านคอลัมน์ อีก 2 ครั้ง

2.9.3.2 การแยกเอารีนดีเอ็นเอที่ต้องการออกจากเจลด้วยชุด QIAquick Gel Extraction Kit

นำดีเอ็นเอที่ผ่านการตัดด้วยเอนไซม์ความเข้มข้นประมาณ 10 ไมโครกรัม มาทำอะกาโรสเจลอิเล็กโตรโฟรีซิส ข้อมูลดีเอ็นเอด้วยสารละลายเอทีเคียมโบรไมด์ ตรวจสอบแถบดีเอ็นเอภายใต้แสงอัลตราไวโอเล็ต ตัดเจลอะกาโรสเฉพาะแถบที่มีดีเอ็นเอที่ต้องการมาขังใส่ในหลอดไมโครพิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร โดยขังน้ำหนักเจลไม่เกิน 400 มิลลิกรัมต่อหลอด เติมสารละลาย QG ปริมาตร 3 เท่าของน้ำหนักเจล (น้ำหนักเจล 100 มิลลิกรัมเท่ากับเจลปริมาตร 100 ไมโครลิตร) ปั่นผสมให้เข้ากัน นำไปบ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 นาที โดยปั่นผสมระหว่างการบ่มทุก 2-3 นาที หลังจากเจลละลายสมบูรณ์จึงเติมไอโซโทรพานอล ปริมาตร 1 เท่าของน้ำหนักเจล กลับหลอดเบาๆ ดูหรือทดสอบสารละลายจากหลอดไมโครพิวจ์ปริมาตรไม่เกิน 750 ไมโครลิตร ลงในคอลัมน์ที่รองรับด้วยหลอดขนาดความจุ 2 มิลลิลิตร ปั่นเหรียญที่ความเร็วประมาณ 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 1 นาที เติมน้ำลงในหลอดที่รองรับทิ้ง ในกรณีที่สารละลายมีปริมาณเกิน 750 ไมโครลิตร ให้ทำซ้ำในขั้นตอนการเติมน้ำลงในคอลัมน์ จนกระทั่งสารละลายทั้งหมดผ่านคอลัมน์ หลังจากนั้นเติมสารละลายบัฟเฟอร์ PE ปริมาตร 750 ไมโครลิตร และทำขั้นตอนต่อไปเช่นเดียวกับในข้อ 2.9.3.1 จนกระทั่งถึงขั้นสุดท้าย

2.10 การสร้างรีคอมบิแนนท์พลาสมิด

นำชิ้นโครโมโซมดีเอ็นเอที่ได้จากการเตรียมในข้อ 2.9.1 และชิ้นพลาสมิดพาทะที่ได้จากการเตรียมในข้อ 2.9.2 มาเชื่อมต่อกันด้วยเอนไซม์ T₄ DNA ligase ใช้อัตราส่วนของทีโกโมลชิ้นพลาสมิดพาทะต่อชิ้นโครโมโซมดีเอ็นเอเท่ากับ 1:5 โดยความเข้มข้นรวมของดีเอ็นเอทั้งหมดประมาณ 1.5-1.6 ไมโครกรัม เติมสารละลายบัฟเฟอร์สำหรับเอนไซม์ T₄ DNA ligase ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายตามที่บริษัทผู้ผลิตกำหนด เติมสารละลาย ATP เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 200 มิลลิโมลาร์ เติมเอนไซม์ T₄ DNA ligase ให้ได้ความเข้มข้น 6 หน่วย ปรับปริมาณด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ทริส-ไฮโดรคลอไรด์ที่มีค่าความเป็นกรดค่า 7.5 เข้มข้น 10 มิลลิโมลาร์ ให้ได้

ความเข้มข้นสุดท้ายของดีเอ็นเอทั้งหมดเท่ากับ 19-21 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร บ่มที่อุณหภูมิ 12-15 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง เติมนิวคลีโอไทด์ (dNTP) เข้มข้น 1 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ปริมาตร 2 ไมโครลิตร เติมนิวคลีโอไทด์ผสมอะซิเตทเข้มข้น 3 ไมลาร์ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 0.1 ไมลาร์ ตกตะกอนด้วย 95 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล ตั้งไว้ที่อุณหภูมิห้องประมาณ 1 ชั่วโมง ปั่นล้างด้วย 70 เปอร์เซ็นต์ เอทานอล 2 ครั้ง เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง วางไว้ให้แห้ง แขนงลอยตะกอนด้วยสารละลายบัฟเฟอร์ TE ปริมาตร 10 ไมโครลิตร

2.11 การนำรีคอมบิแนนท์พลาสมิดเข้าสู่เซลล์เจ้าบ้านโดยวิธีอิเล็กโทรพอเรชันและการคัดเลือกโคลนที่ได้รับอินบิคา-ไซโลไซด์

ตั้งค่าเครื่องอิเล็กโทรพอเรชัน (Gene Pulser II Electroporation System ของ Bio-Rad Laboratories, Canada) ให้มีค่าความต้านทานไฟฟ้าเท่ากับ 200 โอห์ม ค่าความจุไฟฟ้าเท่ากับ 25 ไมโครฟารัด และค่าความต่างศักย์เท่ากับ 2.5 กิโลโวลต์ เติมนิวคลีโอไทด์พลาสมิดที่เตรียมได้จากวิธีในข้อ 8 ปริมาตร 2 ไมโครลิตร ลงในเซลล์เจ้าบ้านที่เตรียมได้จากวิธีในข้อ 2.6 ปริมาตร 40 ไมโครลิตร ผสมเบาๆ ให้เข้ากันโดยใช้ไมโครปิเปตดูดขึ้นลง ถ่ายส่วนผสมทั้งหมดลงในหลอดสำหรับทำอิเล็กโทรพอเรชันที่มีความกว้างภายในเท่ากับ 0.2 เซนติเมตร ที่แช่เย็นไว้ วางหลอดลงในช่องบนแท่นสำหรับวางหลอด คั้นหลอดเข้าไป สัมผัสกับแผ่นประจุขั้วบวกและขั้วลบให้ครบวงจร กดปุ่มทำอิเล็กโทรพอเรชัน แล้วเติมอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB ปริมาตร 60 ไมโครลิตร ที่เย็นทันที ผสมเบาๆ ให้เข้ากันเบาๆ ระบายส่วนผสมทั้งหมดลงในหลอดไมโครทิวจความจุ 1.5 มิลลิลิตร นำไปบ่มในอ่างน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 50-60 นาที นำส่วนผสมทั้งหมดมาทาบนผิวหน้าอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งสูตร LB ที่มีไซแลนผสมอยู่ 0.2 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) มียาปฏิชีวนะแอมพิซิซิลลินผสมอยู่ ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร มี IPTG, X-gal และมี 4-เมทิลอัมเบลลิเฟอริน-7-บีตา-ดี-ไซโลไซด์ (4-methylumbelliferyl-7- β -D-xyloside; MUX) (ภาคผนวก ข.) ราคอบนผิวหน้า นำไปบ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1-2 วัน สังเกตและคัดเลือกโคลนภายใต้แสงอัลตราไวโอเล็ตความยาวคลื่น 360 นาโนเมตร โคลนที่ได้รับอินบิคา-ไซโลไซด์ จะปรากฏการเรืองแสงสีฟ้าทั้งภายในและรอบนอกโคโลนี

2.12 การตรวจสอบโคลนโดยวิเคราะห์แอกติวิตีของบิตา-ไซโลติเคสเปรียบเทียบกับ *Streptomyces* sp. CH7 และ *E. coli* ที่มีพลาสมิดพาหะ

2.12.1 การเลี้ยงเซลล์เพื่อวิเคราะห์แอกติวิตี

2.12.1.1 การเลี้ยง *Streptomyces* sp. CH7

คลัสเปอร์ *Streptomyces* sp. CH7 ที่เตรียมได้จากข้อ 2.4 มา 1 ไมโครลิตร ใส่ลงในหลอดที่บรรจุอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB ที่ผสมไซแกน 0.2 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 5 มิลลิลิตร นำไปบ่มในเครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยน้ำที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลาข้ามคืน ถ่ายเซลล์ที่ได้ทั้งหมดลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตรเดิมปริมาตร 50 มิลลิลิตร และนำไปบ่มต่อที่สภาวะเดิมเป็นเวลา 15 ชั่วโมง

2.12.1.2 การเลี้ยง *E. coli* ที่มีพลาสมิดพาหะหรือโคลน

ถ่ายโคโลนีเดี่ยวของเซลล์แบคทีเรียลงในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร LB ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ที่ผสมไซแกน 0.2 เปอร์เซ็นต์ และมียาปฏิชีวนะแอมพิซิลลินผสมให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร นำไปเลี้ยงที่สภาวะเดียวกันกับข้อ 2.12.1.1

2.12.2 การเตรียมบิตา-ไซโลติเคส

นำเซลล์ที่ได้ในข้อ 2.12.1 มาปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5 นาที นำเซลล์มาปั่นล้างด้วยสารละลายอะซิเตทบัฟเฟอร์ เข้มข้น 0.1 โมลาร์ ค่าความเป็นกรดค่า 6.5 (ภาคผนวก ข.) ปริมาตร 5 มิลลิลิตร 2 ครั้ง เทส่วนน้ำใส่ทิ้ง นำเซลล์ทั้งหมดมาผสมกับอะลูมินาในอัตราส่วน 1:1 เดิมสารละลายอะซิเตทบัฟเฟอร์ที่ความเข้มข้นและค่าความเป็นกรดค่าเท่าเดิม ปริมาตร 700 ไมโครลิตร เพื่อเป็นตัวทำละลายปั่นเหวี่ยงแยกชั้นสารละลายที่ความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 10 นาที เก็บส่วนน้ำใสไว้สำหรับวิเคราะห์แอกติวิตีของบิตา-ไซโลติเคสและปริมาณโปรตีน

2.12.3 การวิเคราะห์แอกติวิตีของบิตา-ไซโลติเคส

ดัดแปลงจากวิธีการของ Nakanishi และคณะ (1987) โดยเตรียมส่วนผสมของปฏิกิริยาซึ่งประกอบด้วยสารละลายอะซิเตทบัฟเฟอร์ เข้มข้น 0.1 โมลาร์ ค่าความเป็นกรดค่า 6.5 ปริมาตร 200 ไมโครลิตร สารละลายเอนไซม์ที่มีความเข้มข้นที่เหมาะสม

ปริมาณ 250 ไมโครกรัม และทารา-ไนโตรฟีนอล-บีตา-ดี-ไซโตไพราโนไซด์ (*p*-nitrophenyl- β -D-xylopyranoside) เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ ปริมาณ 50 ไมโครกรัม นำส่วนผสมนี้ไปบ่มที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที หตุคปฏิกิริยาด้วยการเติมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนต (Na_2CO_3) เข้มข้น 0.5 โมลาร์ ปริมาณ 2.5 มิลลิลิตร บั่นผสมให้เข้ากันด้วยเครื่องบั่นผสม (vortex mixer) นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 405 นาโนเมตร

กราฟมาตรฐานใช้ทารา-ไนโตรฟีนอล (*p*-nitrophenol) ที่มีความเข้มข้นในช่วง 0-50 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

1 หน่วยของบีตา-ไซโตลิตอสเท่ากับปริมาณเอนไซม์ที่สามารถย่อยสลายทารา-ไนโตรฟีนอล-บีตา-ดี-ไซโตไพราโนไซด์ แล้วได้ทารา-ไนโตรฟีนอลเกิดขึ้น 1 ไมโครโมลภายในเวลา 1 นาที ภายใต้ภาวะที่ทดสอบ

2.12.4 การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน

วิเคราะห์ปริมาณโปรตีนตามวิธีของ Lowry และคณะ (1951) โดยเตรียมสารละลายเอนไซม์ที่มีปริมาณโปรตีนความเข้มข้นเหมาะสมปริมาณ 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดสอบ เติมสารละลาย C (ภาคผนวก ข.) ปริมาณ 5 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ตั้งไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 20 นาที เติมสารละลายผสม D (ภาคผนวก ข.) ปริมาณ 0.5 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ตั้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง 30 นาที บั่นผสมให้เข้ากันอีกครั้ง นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 นาโนเมตร

กราฟมาตรฐานใช้โบวายน ซีรัม อัลบูมิน (bovine serum albumin) ที่ความเข้มข้น 0-200 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย